

การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญา ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

A Development of Administrative Model for Multiple Intelligence Promotion of Private School Students in Northeast Thailand

วัฒนา อุปพงษ์ *

Watana Upapong

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร**

Sakthai Surakitbowon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ 2) พัฒนารูปแบบ และ 3) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย การศึกษาสถานศึกษาเอกชนดีเด่นจำนวน 4 แห่ง การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ โดยสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง และระยะที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการและครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินรอบสองจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในระดับดีและดีมาก จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต 2) รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = 0.48$) เมื่อจัดลำดับความเหมาะสมองค์ประกอบทั้ง 3 เป็นดังนี้ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและด้านปัจจัยเกื้อหนุน ตามลำดับ

คำสำคัญ : รูปแบบ/ การบริหาร/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ พหุปัญญา/ โรงเรียนเอกชน

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Abstract

The objectives of this study were to study the components of a model, develop and examine the suitability of the author's learner development activity administration model to promote multiple intelligences of private school students in the North-eastern region. The study was divided into 3 phases. The first phase was the research conceptual framework building, which consisted of document and research analysis, the study of 4 outstanding private schools and a group meeting of 10 experts. The second phase was the development of the model through the application of Modified Delphi Technique by consulting 17 experts. The third phase was the suitability examination of the author's developed model. The subjects were directors and academic teachers from private schools in 18 provinces in the North-eastern region that provided formal education from pre-school to primary level or from pre-school to secondary level and received an overall assessment in the "Good" and "Very Good" level in the second round of external quality assessment of schools from the Office for National Education Standards and Quality Assessment, totally 340. The tool used in data collection was a 5-level rating scale questionnaire. Percentage, mean (μ) and standard deviation (σ) were used in data analysis.

The study could be concluded as follows: 1) The author's learner development activity administration model to promote multiple intelligences of private school students in the North-eastern region comprised 3 components, which were supporting factors; process; and outcome. 2) The overall suitability of the author's learner development activity administration model to promote multiple intelligences of private school students in the North-eastern region was at the highest level ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.48$). The suitability of the aforementioned 3 components could be prioritized as follows: process, outcome and supporting factors consecutively.

Keywords : Model/ Administration/ Student Development Activities/ Multiple Intelligences Theory/ Private School

บทนำ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทยคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษา และพลศึกษามานบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์กิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็น ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 1) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผลรวมสุดท้ายของกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนคือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีเป้าหมายกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและครอบคลุมผู้เรียนทุกคนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน เต็มศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้านและหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 2) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญในการเสริมการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้รอบด้าน

ทฤษฎีพหุปัญญา Howard Gardner อธิบายว่าความสามารถทางสติปัญญาต้องรวมความสามารถทางด้านดนตรี ด้านมิติสัมพันธ์ และด้านปฏิสัมพันธ์ด้วย ทั้งนี้ Gardner แบ่งความสามารถทางสติปัญญาออกเป็น 8 ด้าน (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2552: ง - ข) เรียกว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ได้แก่ 1) ความสามารถด้านภาษา (Verbal/ Linguistic Intelligences) 2) ความสามารถในการใช้เหตุผลการคิดคำนวณ (Logical/Mathematical Intelligences) 3) ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ (Visual/ Spatial Intelligences) 4) ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย (Body/Kinesthetic intelligences) 5) ความสามารถด้านดนตรี (Musical/ Rhythmic Intelligences) 6) ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligences) 7) ความสามารถใน

การเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligences) และ 8) ความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligences) จะเห็นว่าทฤษฎีเกี่ยวกับความฉลาด ความเก่งหรือปัญญาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ ปัญญาสามารถเพิ่มพูนได้ ปัญญาไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้แต่จะเห็นได้จากการกระทำและการแก้ปัญหา และปัญญามีหลายประเภท (พหุปัญญา) การวัดระดับปัญญาจะต้องวัดในสภาพความเป็นจริงในชีวิต และใช้ปัญญาในการเข้าใจความสามารถของมนุษย์และให้นักเรียนได้เห็นแนวทางที่จะส่งเสริมความสำเร็จในด้านต่างๆ ได้ ทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยปัญญาซึ่งสามารถปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มพูนได้ บางคนมีจุดเด่นในปัญญาหลายกลุ่มและมีจุดด้อยในหลายกลุ่มปัญญา และในการทำงานบางอย่างก็ต้องใช้ปัญญาหลายประเภท เช่น การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ต้องใช้ปัญญาถึง 3 ประเภท (อารี สันทนต์, 2552: 63) คือ ด้านดนตรี ด้านร่างกาย ด้านมิติเพราะต้องสังเกตทิศทางและเสียงที่ผลิตออกมา และถ้าเล่นเป็นวงก็ต้องสังเกตใบหน้าท่าทางเพื่อนร่วมวงซึ่งเป็นปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ ทฤษฎีพหุปัญญาจึงเป็นทฤษฎีที่มุ่งส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในทุกด้าน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมประกอบของปัญญาในทุกๆ ด้านตามทฤษฎีนี้จึงมีความน่าสนใจ เพราะไม่เน้นความเก่งด้านวิชาการหรือตำราตามค่านิยมดั้งเดิมแต่เน้นส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) พบว่า ผู้บริหารขาดความชัดเจนในวิธีการแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ นักเรียนให้ความ

สนใจน้อย ครูให้ความสำคัญกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยมากและนำเอาชั่วโมงกิจกรรมไปสอนวิชาหลัก ครูบางคนไม่ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนส่วนใหญ่จะเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นความรู้ การสอบแข่งขัน สถานศึกษาบางแห่งใช้เวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปทำกิจกรรมอื่น สถานศึกษาขาดครูที่รับผิดชอบ ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะการจัดกิจกรรมและไม่สามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่นๆ ได้ และที่สำคัญ ขาดตัวอย่างในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละกิจกรรมย่อยอย่างเป็นรูปธรรม โดยแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น ครูต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งผลต่อพหุปัญญาเป็นไปตามที่กล่าวไว้ในทฤษฎีของ Gardner ที่แบ่งความสามารถพิเศษทั้ง 8 ด้าน (Eight Intelligences) ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับภาษาได้แก่ วาจา/ภาษา (Verbal/Linguistic) และ ดนตรี / จังหวะ (Musical/Rhythmic) 2) ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ ได้แก่ ตรรกะ/คณิตศาสตร์ (Logistic/Mathematical) ทักษะสัมพันธ์/มิติสัมพันธ์ (Visual/Spatial) ร่างกาย/การเคลื่อนไหว (Bodily/ Kinesthetic) และ ธรรมชาติ (Naturalist) 3) ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ได้แก่ การรู้จักตนเอง (Intrapersonal) และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal) ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลายจึงเป็นการช่วยเหลือทางวิชาการ และต่อยอดพัฒนาการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตตามทฤษฎีพหุปัญญาของ Gardner

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมผู้เรียนได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตให้มากที่สุดด้วยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตามทฤษฎีพหุปัญญาของ Gardner จะช่วยส่งเสริมเกื้อกูลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มด้วยการบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลรวมสุดท้ายคือผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่นำทฤษฎีพหุปัญญามาบูรณาการ จึงเป็นวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถด้านต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมหลากหลายและมีความน่าสนใจ สอดคล้องกับปัญญาแต่ละด้านเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ตามศักยภาพสูงสุดที่ผู้เรียนมีอยู่และเห็นคุณค่าจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากความสำคัญที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ทั้งนี้เพื่อให้ได้องค์ประกอบและวิธีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละกิจกรรมย่อยอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับครูและช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบไปด้วย

- 1) แนวคิด ทฤษฎีพหุปัญญาของ Gardner
- 2) การศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในภาพรวมระดับ ดีมาก 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1 กิจกรรมแนะแนว 2 กิจกรรมนักเรียน 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลการประเมินรอบสองจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับดีและดีมาก ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 200 คน และครูจำนวน 200 คน รวม 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้ประกอบการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) เป็นข้อคำถามเชิงคุณภาพ 3 ด้าน คือ 1) ด้านองค์ประกอบของระบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทฤษฎีพหุปัญญาของโรงเรียนเอกชน 2) ด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทฤษฎีพหุปัญญาของโรงเรียนเอกชน และ 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทฤษฎีพหุปัญญาของโรงเรียนเอกชน

- เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจามทฤษฎีพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบสอบถามชนิดเห็น-ไม่เห็นด้วย พร้อมคำถามปลายเปิด ในตอนท้ายในรอบที่ 1 และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3

- เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบที่มีพัฒนาขึ้น เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยการสัมภาษณ์และการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำ

ข้อคำถามจากแบบสอบถาม รอบที่ 3 ของเครื่องมือ การพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนในโรงเรียน เอกชน โดยการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 และค่าพิสัยควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอพร้อมแบบสอบถามส่งถึง โรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองและ ส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบ แบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบ สอบถาม จากกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง และผู้ตอบส่ง แบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยแนบซอง ผนึกดวงตราไปรษณียากร จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย ได้รับแบบสอบถามคืน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อความ (Content Analysis) จากข้อความของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากผลการตอบ คำถามเชิงคุณภาพทั้ง 3 ด้าน

2. การพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเคลฟาย มา คำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ (Inter-quartile Range) เพื่อ วิเคราะห์ความสอดคล้องของความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมพหุ ปัญญาของนักเรียน โรงเรียนเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของ รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

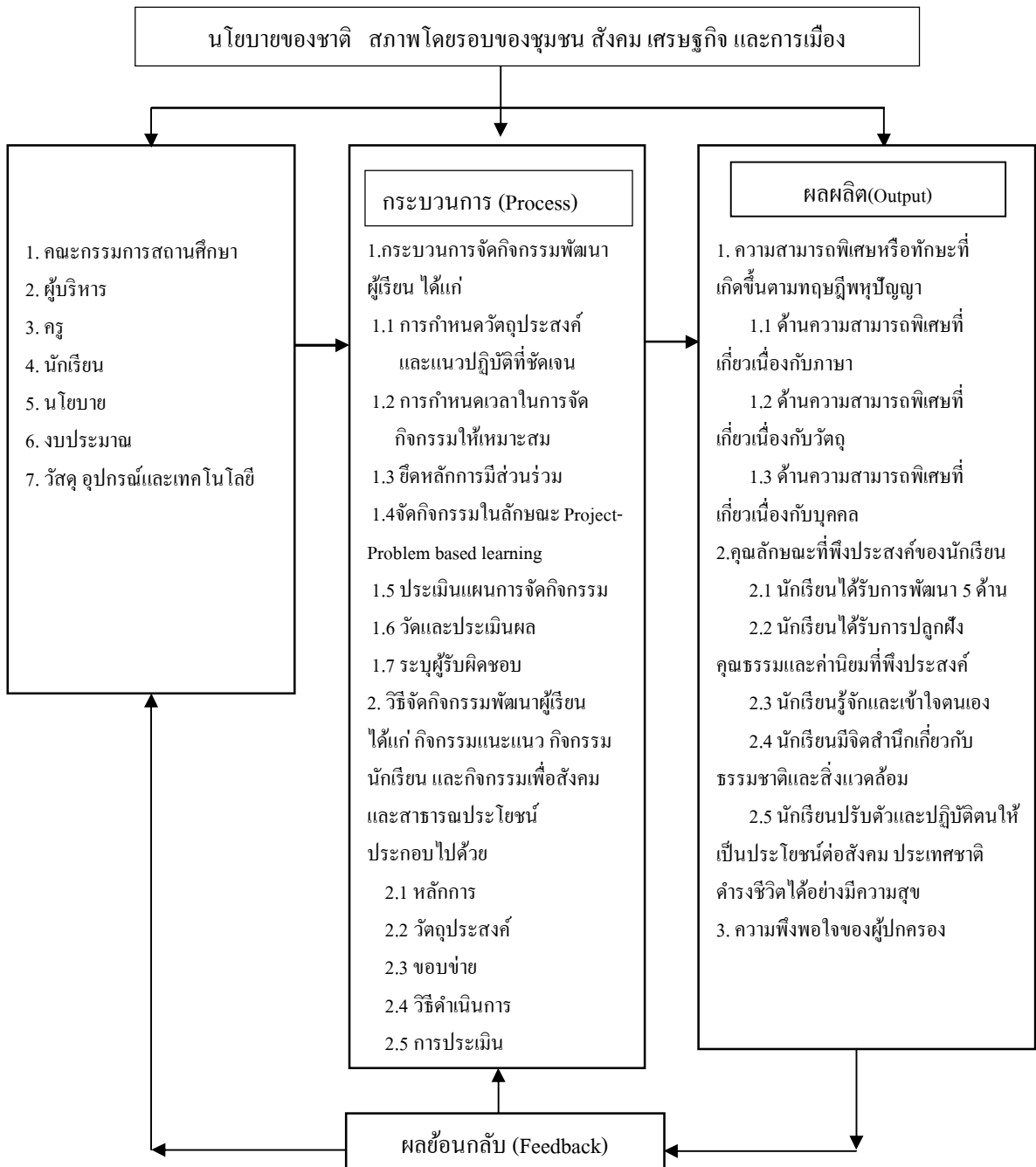
3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม โดยหา ความถี่และค่าร้อยละ

3.2 วิเคราะห์ระดับความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อ ส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมา อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของ นักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้าน ปัจจัยเกื้อหนุน 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต
2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมพหุปัญญานักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมพหุปัญญานักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยเกื้อหนุน (Input) หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่รอบข้างระบบที่ถูกป้อนเข้าไปให้ทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบแรก เช่น ระบบการศึกษาในโรงเรียน ตัวป้อนได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน นโยบาย งบประมาณ และสภาพแวดล้อมโรงเรียน ครู นักเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น 2) กระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่ทำให้สิ่งที่ป้อนเข้าไปเกิดการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ผลงานหรือผลิตผลของระบบประกอบไปด้วย กระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และวิธีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ลักษณะ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 3) ผลิตผล (Output) หมายถึง คุณภาพผู้เรียน ปัญญา และทักษะในด้านต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานในระบบ ผลิตผลในระบบการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้รับบริการ

3. รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านกระบวนการ ($\mu = 4.59$) ด้านผลิตผล ($\mu = 4.53$) และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ($\mu = 4.49$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้ รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน 2) องค์ประกอบด้านผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Lunenburg, F.C. & Ornstein, A.C. (1996) ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบที่เป็นพื้นฐานขององค์การทางการศึกษาและของโรงเรียน ภายใต้การปฏิบัติการตามทฤษฎีระบบ มี 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน งบประมาณ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพ (Transformation Process) ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 3) ปัจจัยนำออกหรือผลิตผล (Output) ได้แก่ ความสามารถพิเศษหรือทักษะที่เกิดขึ้นตามทฤษฎีพหุปัญญา ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คำนวณจากผลิตผล คือ ความคิดรวบยอดของนักเรียน ความคิดของ ผู้ปกครองและชุมชนและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งคุณภาพความสามารถในโปรแกรมอื่นๆ เช่นงานศิลปะการดนตรีและการแสดงและชุมชนให้การสนับสนุน 4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สอดคล้องกับ ทฤษฎีการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร เป็นการ

บริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management: TQM) ของ Sallis E. (1993) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า(Input) 2) ด้าน กระบวนการ (Process) 3) ด้านปัจจัยส่งออก (Output) 4) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) 5) ด้านสิ่งแวดล้อมของระบบ และสอดคล้องกับ ทฤษฎีเชิงระบบของการกำหนดมาตรฐานของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 3) ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเกื้อหนุน 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบมีความเหมาะสม สอดคล้องกัน สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น การที่จะบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญานักเรียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุมด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ 1) ด้านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านผู้บริหาร 3) ด้านครู 4) ด้านชุมชน 5) ด้านนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ 6) ด้านงบประมาณและ 7) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสอดคล้องกับการวิเคราะห์เอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสถานศึกษาเอกชนดีเด่น การสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า 1) ด้านคณะกรรมการบริหาร

สถานศึกษา ให้ความสำคัญเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม 2) ด้านผู้บริหารกำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจนชี้แจงและสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพัฒนาและให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3) ด้านครูศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผล และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกแบบกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงานโครงการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนและซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบแล้วนำผลมาพัฒนาและปรับปรุง

แก้ไข 4) ด้านชุมชนร่วมมือประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนติดตามประเมินผล โดยการร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียนและบันทึกสรุปพัฒนาการ และการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน 5) ด้านนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร นำนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางอย่างเป็นรูปธรรมและกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนที่จัดโดยหน่วยงานอื่น 6) ด้านงบประมาณ ได้รับงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เช่น คุรุภัณฑ์ แรงงาน 7) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี สถานศึกษามีอุปกรณ์เพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการเตรียมอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Lunenburg, F.C. & Ornstein, AC., (1996) ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบที่เป็นพื้นฐานขององค์การทางการศึกษาและของโรงเรียน ภายใต้การปฏิบัติการตามทฤษฎีระบบ ด้าน1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน งบประมาณ สอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร เป็นการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management: TQM) ของ Sallis E. (1993) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย คณะกรรมการ

สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นโยบายงบประมาณ และสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 3) กำหนดมาตรฐานของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู สภาพแวดล้อม

2.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2 กระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ 1) กระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 2) วิธีจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับการวิเคราะห์เอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสถานศึกษาเอกชนดีเด่น สอดถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่า 1) กระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของครู พ่อแม่ ผู้ปกครองชุมชน และองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมในลักษณะ Project-problem Based Learning ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนการระบุผู้รับผิดชอบ แผนงานโครงการ 2) วิธีจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบไปด้วย 2.1.1) หลักการ 2.1.2) วัตถุประสงค์ 2.1.3) ขอบข่ายครอบคลุมด้านการศึกษา ครอบคลุมด้านอาชีพครอบคลุมด้านส่วนตัวและสังคม 2.1.4) วิธีดำเนินการ 2.1.5) การประเมินกิจกรรม

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้าง

ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 2-3) โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมี 3 ลักษณะ ได้แก่

- 1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจคิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน
- 2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรม ที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทร สามานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน การปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และ นักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม และ
- 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความเสียสละต่อสังคมมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคมสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและ

มาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 250) ได้สรุปผลการถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า บทเรียนการจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล เติบโตด้านวิชาการ สังคมและชีวิต เกิดกระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์หลากหลายรูปแบบแตกต่างจากการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน มีการประเมินผล การสะท้อนคิด การแลกเปลี่ยน จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ ๆ ขึ้น ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และไม่ขัดต่อวิถีชีวิตท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนักเรียนได้รับความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือจากผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นสูง ภาครีเขื้อข่ายมีความเข้มแข็งและกระตือรือร้นในการสนับสนุนให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับเกื้อกูล ศรีสวัสดิ์ (2549) ศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดวังศาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

2.3 องค์ประกอบด้านผลผลิต เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบไปด้วย 1) ความสามารถพิเศษหรือทักษะที่เกิดขึ้นตามทฤษฎีพหุปัญญา ได้แก่ ความสามารถ

พิเศษที่เกี่ยวข้องกับภาษา ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวัตถุ และความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้และความแตกต่างกันของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ ค้นพบความสามารถที่ตนมีอยู่และเรียนรู้ตามความถนัดของตนเอง ตามกระบวนการและกิจกรรมที่สนองความต้องการของผู้เรียนจนเกิดพหุปัญญา (Silver & Strong. อ้างถึงใน, กระทรวงศึกษาธิการ 2546: 6) สอดคล้องกับ อารี สันหลวิ (2552: 10) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็น ผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถความเก่งหรือปัญญาที่หลากหลายหรือพหุปัญญานี้ จะพบในทุกวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิต

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ

สติปัญญา อารมณ์ และสังคมนักเรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองนักเรียนมีจิตสำนึกเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและนักเรียนปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผลรวมสุดท้ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องมีเป้าหมายกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ในลักษณะต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน และหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 3) และพิรพัฒน์ วัชรินทรากูร (2552: 61) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สรุปไว้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญา เป็นการจัดกิจกรรมที่บูรณาการกิจกรรมตามตารางประจำวัน สาระการเรียนรู้ และประสบการณ์สำคัญ โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต

การค้นคว้า การทดลอง การแก้ปัญหา การปฏิบัติจริง การเล่นเกม การละเล่น การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ การไปทัศนศึกษา ฯลฯ ที่เรียกว่าการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นมีการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุดเมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ค้นพบทั้ง 3 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการ ลำดับที่ 2 ด้านผลผลิต และ ลำดับที่ 3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน สอดคล้องกับ วัชร ปัจจุสมานนท์ (2554: 55 – 62) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม

สามารถนำไปใช้ในพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดพหุปัญญาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร กิจกรรม ผู้การปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดลักษณะพหุปัญญาของผู้เรียน

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด องค์ประกอบที่มีความสำคัญ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ด้านกระบวนการ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นอันดับแรก

3. หน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดอื่นๆ สามารถนำผลจากการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้พัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญา นักเรียนได้

ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออก เชียงเหนือไปทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ควรศึกษาวิจัยในแต่ละองค์ประกอบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

3. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออก เชียงเหนือกับโรงเรียนในสังกัดอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในการนำกระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพหุปัญญา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกกส.).
- _____. (2553). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **รายงานการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เกื้อกูล ศรีสวัสดิ์. (2549). **การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดวังศาลาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิรพัฒน์ วัชรินทรากูร. (2552). **รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชรระ บัญญัติ. (2554). “สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม.” **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม** 1(1): 55–62.

.....

อารี สันทนต์. (2552). **พหุปัญญาประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็กสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Lunenburg, F.C.& Ornstein, A.C. (1996). **Educational administration: concept and Practices**. 2nd ed., Belmont: Wadsworth.

Sallis, E. (1993). **Total quality management in education**. London: Kogan Page.